

בעניין:

התובע:

- נגד -

הנתבעת:

החלטה

1. עניינו של ההליך כאן, בתביעת התובע, שאינו אזרח ישראלי, ואשר לפי כתב התביעה: "עוסק בתור סוכן שחקנים מוכר בחו"ל וכן בין היתר בליגות בישראל" לתשלום יתרת עמלת סוכן המביעה לו לטענתו מן הנתבעת, מכח הסכם שנחתם בינו לבין הנתבעת בקשר עם החתמת השחקן XXXX, אשר צורף כנספח "א" לכתב התביעה ("ההסכם") וכן לתשלום פיצוי בקשר עם אי ביצוע תשלום היתרה הנ"ל במועדון (נתבעים) גם סעדים נלווים – דוגמת הוצאות ושכ"ט עו"ד).
2. הנתבעת הגישה בקשה לסילוק התביעה כאן על הסף, מחמת חוסר סמכות, בהסתמך על הוראת סעיף 9 להסכם, הקובע:
"Any dispute concerning this agreement, or its interpretation shall be resolved by negotiations between the Parties. Should the Parties fail to reach a mutual understanding, such dispute will be resolved by the FIFA component tribunals, in accordance with the FIFA's Regulations. In case FIFA does not deem itself competent or not to have jurisdiction to hear the dispute, the latter will be referred to the Court of Arbitration for Sport (TAS-CAS) in Lausanne, Switzerland".
3. התובע הגיב, בתגובה מפורטת, לבקשה זו, וטען כי:
  - הנתבעת מתחמקת מזה זמן מתשלום מלוא התמורה המגיעה לתובע ומסתמכת באופן ציני וחסר תום לב על תניית יישוב הסכסוכים שבהסכם.
  - לאמיתו של דבר, אין כאן שום "סכסוך" שסעיף 9 הנ"ל חל עליו – אלא תביעה בגין אי תשלום סכום קצוב שנקבע מפורשות בהסכם, ואשר מנכ"ל הנתבעת לא התכחש לו, בתכתובת עם התובע שצורפה לכתב התביעה.
  - כך או כך, בהתאם להוראות תקנון המוסד לבוררות וגישור ("תקנון הבוררות"):
"2. סמכות ייחודית:
לבוררים חברי המוסד לבוררות וגישור תהא סמכות ייחודית לדון... :
(ח) בכל סכסוך הנוגע ליחסים החוזיים שבין מייצג שחקנים לבין שחקן או בין מייצג שחקנים לבין קבוצה או בין מייצג שחקנים אחד לבין מייצג שחקנים אחר."
3. כל סכסוך המנוי בסעיף 2 לעיל יובא לדיון והכרעה אך ורק במסגרת המוסד לבוררות וגישור" הוראה דומה קיימת גם בסעיף 9 לתקנון המייצגים.
  - הנתבעת לא מילאה אחר חובותיה לפי סעיפים 3.1, 3.3 ו- 4.1 לתקנון המייצגים להגיש לרישום בהתאחדות הצהרה של המייצג - התובע בהתאם לנספח 1 לתקנון הנ"ל, וכן להגיש לרישום את ההסכם עם המייצג. היא מבקשת עתה להיבנות ממחדלה זה על מנת למנוע מן התובע לתבוע את נזקו בפני המוסד לבוררות ולגישור ולהקשות עליו.
  - כפי שפסק בית המשפט העליון ברע"ע 2186/12 משה עמר נ' מאור מליקסון ("עניין עמר נ' מליקסון"), תניות הבוררות הבלעדיות שבתקנון הבוררות (שנהג אז) יחולו גם לגבי מי שהלכה למעשה שימשו בתפקיד הכפוף להוראות אלו – אפילו לא מילאו את הדרישות הפרוצדורליות לשם רישומם כבעלי תפקיד כאמור – וכך הוא כאן, כאשר אין עוררין כי התובע שימש כמייצג, וכי אלמלא מחדלה של הנתבעת היו תניות הבוררות הייחודיות שבתקנונים חלות עליו.
  - ביהמ"ש המחוזי בתל-אביב פסק בנסיבות דומות, במסגרת ה"פ 1145/07 לכטר נ' בואטנג ("עניין לכטר נ' בואטנג") כי הוראות סעיפים 10-11 לחוק הספורט-התשמ"ח-1988 ("חוק הספורט"), המעניקות סמכויות בלעדיות למוסדות השיפוטיים של התאחדויות הספורט בישראל (והוראות התקנונים של התאחדויות אלו גוברות על הוראות הסכמיות שותרות).

4. לבקשת הנתבעת, ניתנה לה האפשרות להשיב על תגובת התובע ובתשובתה היא טוענת:
- סעיפים 10-11 לחוק הספורט נועדו לקבוע סמכות ייחודיות למוסדות השיפוטיים של התאחדויות הספורט – ביחס לערכאות השיפוט בישראל – אך לא ביחס להסכמת הצדדים להתדיין בפני גופי שיפוט בינלאומיים, דוגמת ה-FIFA או CAS.
  - בתי המשפט בישראל אכן הכירו בחשיבות וביעילות של ההתדיינות בפני ערכאות שיפוט פנימיות (כך בעניין **עמר נ' מליקסון** וכך בע"ע 180/07 **אמיר כץ נ' איגוד הכדורסל בישראל ואח'**), אך נימקו זאת במומחיות, בידע ובכישורים הנדרשים של ערכאות אלו – המאפשרים להן להכריע בצורה יעילה וצודקת בסכסוכים המצויים בתחום התמחותן וכן בהקלה על מערכת המשפט הכללית עקב הפניית סכסוכים אלה לערכאות פנימיות.
  - אותם טעמים ממש מצדיקים גם הפנייה הסכמית להתדיינות בפני פיפ"א ו-CAS – שאין עוררים על מומחיותן.
  - בעניין **לכטר נ' בואטנג** נדונה תניית שיפוט שאינה ייחודית, – כפי שצויין במפורש בהחלטה בבקשת רשות הערעור שם (רע"א 1674/09 **לכטר נ' בואטנג**) – להבדיל מהמקרה כאן, ובית המשפט העליון הותיר בצריך עיון את שאלת תוקפה של תניית שיפוט ייחודית.
  - תקנה 9 לתקנון היסוד של ההתאחדות לכדורגל (שלשיטת הנתבעת יש לו מעמד רם מזה של תקנון הבוררות ותקנון המיציגים) קובעת כי:
"כל ההוראות שבחוקה ובתקנוני פיפ"א ואופ"א, כפי שיהיו בתוקף מפעם לפעם והמתייחסות להתאחדויות לאומיות, והחלטות גופי פיפ"א ואופ"א והמוסדות השיפוטיים, יחייבו את ההתאחדות ונציגיה לכל דבר ועניין."
  - מכאן נובע, לשיטת הנתבעת, כי ככל שבתקנוני פיפ"א נקבע כי מוסדותיה מוסמכים לדון בסכסוך כלשהו – על מוסדות ההתאחדות, ובכללם המוסד לבוררות ולגישור, לכבד הוראה זו.
  - הוא הדין בהוראות תקנה 2א. ח לתקנון היסוד של ההתאחדות, הקובעות:
"ההתאחדות מקבלת את סמכותו השיפוטית של בית הדין ("Court of Arbitration for Sport" שבלוואן לספורט הבינלאומי ("CAS" בכל הקשור לדיון במחלוקות ו/או בסכסוכים בין גופי פיפ"א הקונפדרציות, ההתאחדות, הקבוצות, השחקנים, סוכני השחקנים ובעלי התפקידים, לרבות החלת הוראות סעיפים 60 ו-61, לחוקת פיפ"א בשינויים המחייבים."
  - נוכח הוראות אלו אין זה סביר לטעון כי ההתאחדות התכוונה לשלול את זכותם של צדדים להסכים על התדיינות בפני גופים אלה.
  - אין ממש בטענות התובע כאילו חובת הרישום מכח תקנון המייציגים חלה על הנתבעת והיא הפרה אותה. ואפילו היה ממש בטענות אלו – הסנקציה בגין היא משמעתית, ואינה משליכה על ההליך הדיוני.
  - התובע שעמד על הכללת תנית השיפוט בהסכם, משום שלא סמך על מערכת השיפוט הישראלית, נוהג בחוסר תום לב ועומד על בירור הסכסוך בישראל, משום שהבין כי לא יזכה לסעדים המבוקשים על ידו אם יתדיין בפיפ"א או בפני ה-CAS. אין לתת יד להתנהלות זו.
  - אפילו תאמר כי הוראות תקנון הבוררות ותקנון המייציגים הן קוגנטיות, הרי שאין מדובר בקוגנטיות "שחורה משחור" – ודאי לא כשמולה ניצב חוסר תום הלב של התובע.
  - להכרעה בהליך זה השלכות רוחב משמעותיות – שכן אם תתקבל עמדת התובע הרי ששחקנים ומייציגים זרים יחששו להתקשר עם קבוצות ישראליות בהסכם בו תיכלל תניית "שיפוט זר" – נוכח החשש שהמוסד לבוררות ולגישור לא יכבד תניה זו ביום פקודה והם יאבדו את ההגנה שביקשו לעצמם.

דיון והכרעה

5. נקודת המוצא, מבחינתי, הינה לשון ההסכם שנחתם בין הצדדים, וסעיף 9 להסכם זה קובע, בשפה שאינה משתמעת (לדעת) לשתי פנים כי "Any dispute... will be resolved by ... במילים אחרות – המדובר בסעיף שיפוט ייחודי (השוו: דברי כב' השופט א' לוי בע"א 8835/99 **אינטרדקו חברת המסחר לתעשיות בע"מ נ' Sulzer Brothers Ltd**, פ"ד נה (2) 378, 384 (2001).
6. כאמור לעיל, התובע לא חסך מאמצים על מנת להסיר מעצמו את עולו של סעיף השיפוט. ראשית טען כי אין כאן כל "dispute" אלא רק תביעה לתשלום סכום קצוב, המעוגנת בהסכם, כאשר הנתבעת לא חלקה על קיום החוב עד להגשת כתב התביעה. איני מוצא ממש בטענה זו – עובדה היא כי הנתבעת מטעמיה לא שילמה את הסכום הנתבע – עד להגשת התביעה וגם לאחריה (בנסיבות כאן טרם הוגש כתב הגנה, אולם אין לי אלא להניח כי הנתבעת, מטעמיה, חולקת על הסכום הנתבע, כולו או חלקו – שאם לא כן לא הייתי נדרש להחלטה כאן). ממילא אין שוני בין ההליך כאן לבין (כמעט) כל הליך אחר

המתנהל בפני המוסד לבוררות וגישור – בו תובעים שחקנים, מייצגים ובעלי תפקידים את המגיע להם, לטענתם, מכח מסמך כתוב.

7. עיקר טענותיו של התובע נוגע לטענה כי למוסד לבוררות וגישור סמכות בלעדית שאין להתנות עליה. לאחר עיון בטענות הצדדים, ולאחר בחינה, הגעתי לכלל מסקנה כי, מבלי לגרוע מהוראות תקנות 2 ו-3 לתקנון המוסד לבוררות וגישור, איני סבור, בנסיבות כאן, ועל כך ארחיב בהמשך, כי סעיף 9 להסכם נוגד את תכלית התקנות הנ"ל (ו/או את מכלול הדין הפנימי של ההתאחדות) ולכן בטל.

8. נקודת המוצא, שהיא בבחינת אבן הראשה, היא כי "הסכמים יש לכבד". עקרון זה חל, במגבלות מסויימות (ומצומצמות) גם על סעיפי דין ושיפוט. על פי ההלכה הפסוקה:

"ככלל, יכבד בית-המשפט תניית שיפוט מוסכמת בין הצדדים ויפעיל את שיקול-דעתו להימנע מלהחיל את סמכותו במקרה שקיימת בו בין הצדדים תניית סמכות שיפוט ייחודית זרה. בית-המשפט נוהג כך משום שתניית השיפוט היא חלק מהסכם בין הצדדים, ואין בית-המשפט נותן ידו להפרת הסכמים (ראו: מ' קרייני השפעת הליך ברירת הדין על סמכות השיפוט הבינלאומית, בעמ' 32-38; ע"א 433/64 נברום מריטים בע"מ נ' הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ; ע"א 5666/94 סנקרי נ' Julius Blum G.M.B.H.). בית-המשפט יימנע מלאכוף תניית שיפוט ויורה על קיום הדיון בבית-משפט ישראלי אף שהצדדים הסכימו שענייניהם יידונו רק בפני בית-משפט זר, רק אם הטוען נגד תניית השיפוט יוכיח קיומן של נסיבות מיוחדות (נסיבות כאלה מתקיימות למשל כאשר התובע לא יוכל לזכות במשפט צדק במדינה שלה הוקנתה בחוזה סמכות ייחודית, בגין הפליה גזעית: ע"א 165/60 אוניון, חברה לביטוח בע"מ נ' משה, בעמ' 651-652)."

(רע"א 3144/03 אלביט הדמיה רפואית בע"מ נ' Harefuah Servicos de Saude S/C Ltda, פ"ד נז(5) 414, 419 (2003) – "עניין אלביט").

9. אין לי אלא להניח (הגם שלא הועלו טענות מנומקות בהקשר זה) כי התובע כאן, שאינו אזרח ישראלי, הוא שדרש מלכתחילה את הכללת סעיף 9 בהסכם. בנסיבות אלו, איני רואה סיבה או טעם לאפשר לו לסגת מן ההסכמה החוזית ולטעון נגד תוקף הסכם שהוא עצמו צד לו – בהיעדר "נסיבות מיוחדות".

10. ככל שהרצון להעביר סכסוכים בתחום הספורט לערכאות פנימיות מתמחות הוא העומד ביסוד הוראות סעיף 10-11 לחוק הספורט וסעיפים 2-3 לתקנון הבוררות, הרי שאין ספק שמטרה זו מוגשמת באמצעות העברת הסכסוך כאן לפי"א או ל-CAS. אין עוררין כי לגופים אלה הידע, המומחיות והמנגנון הדרושים להכרעה בסכסוכים דוגמת הסכסוך כאן. אין גם עוררים כי ההתאחדות מקבלת על עצמה את סמכותם של גופים אלה – כאמור בתקנון היסוד של ההתאחדות. יתרה מזו – במקרה כאן – תביעת שכר טרחה של מייצג זר, על פי הסכם, אין מימדים "מקומיים" מובהקים, שאפשר שהיה בהם כדי לשנות ממסקנה זו ולייחד את המחלוקת כאן לסמכות המוסד לבוררות ולגישור.

11. לא למותר לציין, כי בענין לכטר נ' בואטנג נדונה תניית בורות שאינה ייחודית, כך שממילא לא התקיימה התנגשות חזיתית בין הוראות תקנון הבוררות לבין התניה ההסכמית – ולא נפסקה הלכה לענין זה.

12. אפשר שיש מקום לתמוה על "התעקשות" הנתבעת, קבוצת כדורגל ישראלית, המתדיינת בפני המוסד לבוררות וגישור כדבר שבשגרה, לקיים את הדיון כאן (שהיקפו אינו רב) מחוץ לגבולות מדינה, בפני ערכאה "זרה", אולם כפי שנפסק בעניין אלביט

"אין לראות בעצם העמידה של צד על זכותו החוזית, כמו גם ברצונו להפיק יתרונות דיוניים, נסיבות מיוחדות, כיוון שאין זה אלא טבעי שמתדיין יבקש את קיומו של חיוב חוזי המצמיח לו יתרונות." (שם, שם). ראו גם ת"א 15004-06-12 Saatchi & Saatchi SRL ואח' נ' תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ ואח'.

13. בשולי הדברים:

13.1 החלטתי זו, לגבי סמכותי, ניתנה מכח סעיף 2 (ט) לתקנון הבוררות ולאחר ששני הצדדים העלו בפני את טענותיהם לגוף המחלוקת בענין זה.

13.2 החלטתי מתייחסת לנסיבות כאן, בהן נחתם הסכם בין מייצג שחקנים זר לבין קבוצה ישראלית, כאשר עניינו של ההסכם מתמצה בתשלום המגיע למייצג וכאשר, על פניו, אין פערי כוחות בין הצדדים. לא מן הנמנע כי במקרים אחרים, שאין בהם יסוד "זר", כאשר תוכנו של ההסכם נוגע לחיובים שרובם ככולם בישראל, ו/או במצב של פערי כוחות מן הצדדים, המסקנה תהיה שונה.

14. סוף דבר – הבקשה לסילוק על הסף, על בסיס הוראות סעיף 9 להסכם, מתקבלת. התובע יישא בשכ"ט הבורר בסך של 4,400 ₪ בתוספת מע"מ כדין, וישלם סכום זה תוך 14 יום ממועד החלטה זו. בנסיבות העניין לא מצאתי לנכון לפסוק הוצאות ו/או שכ"ט עו"ד לנתבעת – למרות קבלת בקשתה.

ניתנה היום, 8 במאי 2023

בורר